

SPIS TREŚCI

1. PIĘTNO WOJNY	7
Wioska jakich tysiące	7
Trauma	14
Konspiratorzy	19
Wielka Trójka a sprawa polska	29
2. ENIGMATYCZNA „NIE” – „NIEPODLEGŁOŚĆ”	36
„Niedźwiadek” — komendant ze skazą	36
Misja „Nila”	43
Od koncepcji do praktyki	47
„«Nie» jest na obecne warunki tworem już nieodpowiednim”	57
3. NA WSCHÓD OD LINII CURZONA	62
„Burza” i rozbrojenie	62
„Kresowe Termopile”	80
„Bić albo nie być”	84
Grodzieńska AK	103
Wielka ewakuacja	106
Samoobrony Grodzieńska i Wołkowyska	112
Obwód „Olecha”	119
4. W POLSCE PKWN	128
W cieniu imperiów	128
„AK w dalszym ciągu nie przejawia większej aktywności”	134
Polska Organizacja Niepodległościowa	147
5. CZAS CHAOSU	149
W zawieszeniu	149
„Daję Wam ostatni rozkaz”	154
Porwanie szesnastu	162
Duet Korboński-Rzepecki	165

„Nie ma dla nas innego miejsca na ziemi, niż w lesie”	171
Wielkopolska — dylemat „Hańczy”	183
Białostockie królestwo „Mścislawa”	188
Podwójna gra „Litwina”	192
Lubelszczyzna — wymuszona niezależność i porozumienia z OUN-UPA	194
Schyłek Polskiego Państwa Podziemnego	200
6. BEZ WOJNY I DYWERSJI? ZRZESZENIE „WOLNOŚĆ I NIEZAWISŁOŚĆ”	222
„Czy wszyscy są w pełni przekonani, że należy dalej działać w konspiracji?”	222
Jeden WiN czy dwa WiN-y?	233
„Pułkowniku! Co Pan robi: posada na Pana czekała!”	240
II Zarząd Główny — w poszukiwaniu politycznej tożsamości	254
Podziemny front demokratyczny	268
„Cud nad urną”. Referendum ludowe 1946 roku	273
Co dalej z „lasami”? „Zagończyk”, „Uskok”, „Jastrząb” i inni	277
III Zarząd Główny. Na celowniku bezpieczeństwa	299
Wybory 1947 roku. Śmierć nadziei	305
Amnestia — między realizmem a niezłomnością	307
IV Zarząd Główny. „Metody przeciwnika są bardzo precyzyjne i o wiele przewyższające gestapo”	311
Wielka prowokacja: V Komenda WiN	331
7. JASZCZUROWCY	341
Wróg numer jeden, wróg numer dwa	341
Brygada Świętokrzyska	345
Wiosenna próba przejęcia inicjatywy	354
Przypadek „Żbika”	357
Infiltracja	363
8. MIĘDZY LEGALIZACJĄ A WALKĄ ZBROJNĄ. STRONNICTWO NARODOWE I NARODOWE ZJEDNOCZENIE WOJSKOWE	376
Po „Burzy”: narodowcy na rozdrożu	376
Polska Stronnictwa Narodowego	381

Niezlomni i realiści	383
Narodowe Zjednoczenie Wojskowe — armia endeków	386
W oczekiwaniu na wojnę, która nie nadchodzi	389
Rzeszowszczyzna — partyzancki kraj endeków	397
Śląsk, Krakowskie, Kielecczyzna, Pomorze, Lubelszczyzna — krótkotrwałe zrywy	424
Podlasie — twierdza narodowców	433
Kurpie — uparte trwanie w podziemiu	464
Mazowsze — od samoobrony do partyzanckiego okręgu	486
Gra bezpieczeństwa z CIA	491
9. KONSPIRACYJNE WOJSKO POLSKIE „WARSZYCA”	495
Nauczyciel, oficer, demokrat	495
Partyzanci czy bandyci?	507
W osaczeniu	516
III Komenda „Murata”	519
10. „OGIEŃ” NA PODHALU. PODHALE W OGNIU	523
Góral z Waksmundu	523
Za Niemca	525
Z komunistami	531
Przeciwko komunistom, Żydom i Słowakom	534
„Ja sobie palnę w głowę, a wy, chłopcy, na swoją rękę”	548
11. ROAK – WSPÓLNY SZYLD CZY COŚ WIĘCEJ?	556
Na północnym i zachodnim Mazowszu	556
Na lewym brzegu Wisły	571
12. OKRĘG BEZ ZIEMI – KONSPIRACJA WILEŃSKA	575
Z Wilna do Warszawy	575
Ku samodzielności	579
Brygada Śmierci	584
Sztabowiec i zagończycy. Z Podlasia na Pomorze i znowu na Podlasie	596
Za żelazną kurtynę i z powrotem	603
Akcja „X”	606
13. „SZPIEGOWSKA SIATKA ANDERSA”	614
Pileckiego droga do Auschwitz	614
Z konspiracji obozowej do antykomunistycznej	621

14. W POSZUKIWANIU CENTRALNEGO DOWÓDZTWA.	
PO AMNESTII 1947 ROKU	628
Ujawnienie	628
„Jar” — z konspiracji „na legalną stopę” i z powrotem	629
Bunkier „Uskoka” — ułuda bezpieczeństwa	638
„Garbaty” — następca „Wołyniaka”	649
„Wiarusy”	651
Wpędzeni do lasu: „Bruzda”, „Lipiec” i „Ryba”	658
15. OSTATNI...	666
„Ludność «Wrzosa» nie chce wydać”	666
„Mikołajczykowski pacholek”	670
Odwilż i amnestia 1956 roku	675
„Ostatnich” portret zbiorowy	679
Dlaczego wrócili do lasu, dlaczego w nim zostali?	683
Epilog	689
16. INTERPRETACJE, DEFINICJE, KONTROWERSJE	698
„Rewolucja”, „okupacja” czy „państwo satelickie”?	698
Samoobrona czy antykomunistyczne powstanie	705
Dlaczego nie „wyklęci” i nie „upadli”	713
WYKAZ SKRÓTÓW	716
PRZYPISY	720
BIBLIOGRAFIA	807
PODZIĘKOWANIA	841
SPIS ŹRÓDEŁ ILUSTRACJI I MAP	843
INDEKS NAZWISK	844